

Σε ενημερωτική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2006, ο Γενικός Γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών κ. Χρήστος Γκόρτσος, παρουσίασε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ΕΤΙ).

Επαγγελματική εκπαίδευση στον χρηματοπιστωτικό τομέα Το Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο της ΕΕΤ

Η παρουσίαση επικεντρώθηκε στο ολοκληρωμένο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης του ΕΤΙ, που στοχεύει στην πιστοποίηση γνώσεων για κάθε ειδικότητα του κλάδου. Έτσι, το νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα καλύπτει γνωστικά αντικείμενα που άπτονται του ευρύτερου χρηματοοικονομικού τομέα και απευθύνεται σε όλες τις βαθμίδες στελεχιακού δυναμικού, ξεκινώντας από τη βασική εκπαίδευση και καταλήγοντας σε εξειδικευμένα επαγγελματικά διπλώματα ακαδημαϊκού επιπέδου.

Ο κ. Γκόρτσος τόνισε ότι η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων του ΕΤΙ στηρίζεται, μεταξύ άλλων, σε ειδική σειρά εκπαιδευτικών εγχειριδίων, αλλά και σε συνεργασίες με αναγνωρισμένα πανεπιστήμια του εξωτερικού και ευρωπαϊκούς φορείς πιστοποίησης. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στο πρόγραμμα προετοιμασίας για το πιστοποιητικό European Foundation Certificate in Banking, που προσφέρεται σε συνεργασία με το European Bank Training Network, και σύντομα θα διατίθεται και στην αγγλική, καθώς υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από τράπεζες των χωρών της Βαλκανικής. Επίσης το Σεπτέμβριο ξεκινάει το πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης (με ανοικτές και ενδοεπιχειρησιακές διοργανώσεις), ενώ παράλληλα αναπτύσσεται πρόγραμμα Επενδυτικής Τραπεζικής.

Για τις επαγγελματικές σπουδές ανώτερης βαθμίδας, έχουν ξεκινήσει διερευνητικές συζητήσεις με το πιο έγκυρο, διεθνώς, πανεπιστήμιο που εξειδικεύεται στην Τραπεζική, το Wharton Business School των Ηνωμένων Πολιτειών. Η εκπαίδευση του επιπέδου αυτού, που απευθύνεται σε ανώτατα τραπεζικά στελέχη της Ελλάδας αλλά και των βαλκανικών χωρών, θα περιλαμβάνει αντικείμενα, όπως: Εταιρική Διακυβέρνηση, Διαχείριση Κινδύνων, Διαχείριση Περιουσίας, Στρατηγική και Ηγεσία.

Τέλος, αναφορικά με τα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, ο Γενικός Γραμματέας της ΕΕΤ διευκρίνισε ότι έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίζουν τόσο την εκπαίδευση όσο και την απευθείας συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης. Στο πλαίσιο της προγραμματισμένης σειράς έχουν ήδη εκδοθεί: το τρίτομο εγχειρίδιο «Εισαγωγή στις τραπεζικές σπουδές», τα εγχειρίδια «Το δίκαιο της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών» και «Διαχείριση κινδύνου επιποκίων», ενώ ακολουθούν 15 ακόμη εκδόσεις μέχρι την άνοιξη του 2007.

European Foundation Certificate in Banking - EFCB -

Πρόγραμμα πιστοποίησης

Σκοπός:

Η μετάδοση στους υπαλλήλους, τα στελέχη και τους μελλοντικούς εργαζομένους του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού τομέα των αναγκαίων γνώσεων χρηματοοικονομικής θεωρίας και τραπεζικής πρακτικής, οι οποίες απαιτούνται για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους στο σημερινό απαιτητικό περιβάλλον.

Το πρόγραμμα αποτελεί ιδανική βάση, πάνω στην οποία οι εκπαιδευόμενοι μπορούν στη συνέχεια να οικοδομήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σε υπηρεσίες και προϊόντα του χρηματοπιστωτικού τομέα, μέσα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα επιπέδου II του ETI.

Προσδοκώμενα οφέλη:

- Κατανόηση των βασικών εννοιών της οικονομικής επιστήμης (μικροοικονομία και μακροοικονομία).
- Απόκτηση γνώσεων αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών, καθώς και κατανόηση βασικών εννοιών της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και της νομισματικής θεωρίας.
- Κατανόηση βασικών διαδικασιών και εννοιών που εφαρμόζονται στην τραπεζική πρακτική, με έμφαση στην πελατεία και τα χρηματοοικονομικά προϊόντα.
- Γνώση των βασικών αρχών δεοντολογίας, τραπεζικού μάρκετινγκ και μάντζμεντ.

Συμμετέχοντες:

- **Νέοι υπάλληλοι τραπεζών.**
- **Έμπειροι υπάλληλοι και εξειδικευμένα στελέχη τραπεζών** που επιθυμούν να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις τους για την τράπεζα, τη λειτουργία της και το περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται.

- Υπάλληλοι και στελέχη επιχειρήσεων του **ευρύτερου χρηματοπιστωτικού τομέα** (π.χ. ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες επενδύσεων, εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης).
- **Στελέχη επιχειρήσεων** που επιθυμούν να αποκτήσουν πληρέστερη γνώση για τις λειτουργίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- **Πτυχιούχοι ανώτερων και ανώτατων σχολών** που επιθυμούν να κάνουν καριέρα στο χώρο των τραπεζών.

Διάρκεια: 120 ώρες.

Υπάρχει δυνατότητα για απευθείας συμμετοχή στις εξετάσεις με αγορά του συνοδευτικού εγχειριδίου. Συνιστάται πάντως η συμμετοχή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, καθώς η ύλη που καλύπτει το εγχειρίδιο είναι εκτεταμένη και πολυεπίπεδη και η συμβολή της διδασκαλίας στο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα είναι καθοριστικής σημασίας.

Εκπαιδευτικό υλικό: Επιπρόσθετα στις σημειώσεις των εισηγητών, το πρόγραμμα υποστηρίζεται από τρίτομο εγχειρίδιο με τίτλο *Εισαγωγή στις τραπεζικές σπουδές*.

Εξετάσεις:

Διεξάγονται δύο φορές το χρόνο υπό την εποπτεία του European Bank Training Network (EBTN). Το τεστ περιλαμβάνει 100 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, οι οποίες απαντώνται απευθείας σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ο τίτλος που απονέμεται στους επιτυχόντες συνοπογράφεται από το ETI και το EBTN.

Η ιστοσελίδα του ETI, www.hba.gr, ενημερώνεται συνεχώς.

Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο

Μασσαλίας 1, 106 80 Αθήνα, Τηλ.: 210 3386411,
e-mail: seminar_eti@hba.gr

Νέα εκπαιδευτικά εγχειρίδια του ΕΤΙ

Εισαγωγή στις τραπεζικές σπουδές (3 τόμοι)

Επιμέλεια: Χρ. Βλ. Γκόρτσος, Π. Αλεξάκης

Το εγχειρίδιο, το οποίο γράφτηκε για το πρόγραμμα πιστοποίησης European Foundation Certificate in Banking του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου της ΕΕΤ, καλύπτει ένα σημαντικό κενό στη βιβλιογραφία της

τραπεζικής εκπαίδευσης: την παροχή θεμελιωδών γνώσεων στην οικονομική και χρηματοοικονομική επιστήμη, και στις τραπεζικές εργασίες. Οι γνώσεις που προσφέρει είναι απαραίτητες για όλους όσοι εργάζονται στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό τομέα, καθώς και για τελειόφοιτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που ενδιαφέρονται να εργαστούν σε αυτόν.

Το εγχειρίδιο διακρίνεται σε τρεις θεματικές ενότητες που αναπτύσσονται σε ισάριθμους τόμους: Στην πρώτη ενότητα με γενικό τίτλο «Το Νομισματικό και Χρηματοπιστωτικό Περιβάλλον», παρουσιάζονται βασικές έννοιες της οικονομικής επιστήμης, εστιάζοντας στη λειτουργία του νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, με ειδική αναφορά στο ελ-

ληνικό τραπεζικό σύστημα. Η δεύτερη ενότητα έχει τίτλο «Προϊόντα και Πελατεία» και πραγματεύεται θέματα παροχής υπηρεσιών και προϊόντων στους πελάτες των τραπεζών. Τέλος, στην τρίτη ενότητα παρουσιάζονται θέματα δεοντολογίας, καθώς και θέματα που άπτονται του μάντζμεντ της τραπεζικής επιχείρησης και του μάρκετινγκ των τραπεζικών προϊόντων.

Ειδικότερα, στην πρώτη ενότητα του εγχειριδίου μετά από μια εισαγωγή στο περιβάλλον της οικονομίας με έμφαση στις βασικές έννοιες της μικροοικονομικής και μακροοικονομικής επιστήμης ακολουθεί μια περιγραφή των λειτουργιών και των επιχειρήσεων του νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι δικαιολογητικές βάσεις της ρυθμιστικής παρέμβασης επί των πιστωτικών ιδρυμάτων και τα μέσα υλοποίησής τους, αναλύονται στη συνέχεια. Η ενότητα κλείνει με μια αναλυτική περιγραφή του ελληνικού νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η δεύτερη ενότητα ξεκινά με μια ανάλυση της λειτουργίας της εμπορικής τράπεζας ως επιχείρησης. Ακολουθεί η παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών και τον ανταγωνισμό μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων χρηματοπιστωτικών φορέων. Η ενότητα ολοκληρώνεται με τα κεφάλαια που αφορούν την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, εταιρικούς και θεσμικούς πελάτες.

Στην τρίτη ενότητα αναλύονται θέματα σχέσεων με την πελατεία. Ειδικό κεφάλαιο αφιερώνεται στα θέματα δεοντολογίας, ενώ τα δύο τελευταία κεφάλαια περιέχουν βασικές γνώσεις σχετικά με το μάντζμεντ της τραπεζικής επιχείρησης και το μάρκετινγκ των τραπεζικών προϊόντων ανάλογα με την πελατεία.

Το δίκαιο της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Τόμος Β')

Χρήστος Βλ. Γκόρτσος

Επικ. Καθηγητής Διεθνούς Οικονομικού Δικαίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γενικός Γραμματέας, Ελληνική Ένωση Τραπεζών

Με την έκδοση αυτή η Ελληνική Ένωση Τραπεζών εγκαινιάζει νέα σειρά βιβλίων, με τίτλο «Εκπαιδευτικά εγχειρίδια». Στόχος της σειράς είναι η ποιοτική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που προσφέρει το Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο, μέσω της υποστήριξης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του με πρωτότυπα εγχειρίδια, τα οποία πραγματεύονται επίκαιρα θέματα με τρόπο συστηματικό, αναλυτικό και εύληπτο, που ενισχύει τη μαθησιακή ικανότητα των ενήλικων εκπαιδευομένων.

Το πλαίσιο που ρυθμίζει τις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων αποτελεί ένα από τα πολυσυζητημένα θέματα του κλάδου. Τα τελευταία χρόνια οι σχετικές εξελίξεις υπήρξαν πολύ σημαντικές, τόσο σε διεθνές και κοινοτικό, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ύστερα από μακροχρόνιες διαβουλεύσεις εκδόθηκε το νέο Σύμφωνο της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (Basel II), ενώ επίκειται η δημοσίευση της κοινοτικής Οδηγίας, με την οποία το Σύμφωνο θα

μεταφερθεί στο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό δίκαιο. Η Οδηγία αυτή θα ενσωματωθεί κατόπιν στο ελληνικό δίκαιο, με αποτέλεσμα τη μερική τροποποίηση και συμπλήρωση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια.

Το **δίκαιο της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων** (τόμος β') αναφέρεται στις διατάξεις του ελληνικού ρυθμιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των κινδύνων αγοράς και στον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο και τη χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων.

Πιο συγκεκριμένα, στην ύλη του εγχειριδίου περιλαμβάνονται τα εξής:

Κεφάλαιο 1: Υπολογισμός σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο

- Κίνδυνος θέσης
- Κίνδυνος τιμών συναλλάγματος
- Κίνδυνος από θέσεις σε εμπορεύματα
- Κίνδυνος διακανονισμού
- Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου
- Κίνδυνος από την υπέρβαση μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Κεφάλαιο 2: Υπολογισμός με τη χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων

Το εγχειρίδιο προβλέπεται να είναι τρίτομο. Η επιλογή να εκδοθεί πρώτα ο β' τόμος, με τίτλο **Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη έναντι των κινδύνων αγοράς**, οφείλεται στο γεγονός ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις εκτιμάται ότι θα παραμείνουν αμετάβλητες κατά το μεγαλύτερο μέρος τους. Αντίθετα, τα λοιπά τμήματα του ελληνικού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει

την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων θα υποστούν εκτεταμένη αναθεώρηση μετά την ενσωμάτωση της κοινοτικής Οδηγίας που θα μεταφέρει στο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό δίκαιο το νέο Σύμφωνο της Επιτροπής της Βασιλείας. Κατά συνέπεια, η έκδοση των αντίστοιχων τόμων θα δρομολογηθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, παράλληλα με την πραγματοποίηση σχετικού εκπαιδευτικού προγράμματος του ΕΤΙ.

Διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων

Κώστας Γαλιάτσος

Υπεύθυνος Εκπαιδευτικού Προγράμματος, Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο

Το βιβλίο αναφέρεται στη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων, ενός από τους βασικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, φιλοδοξώντας να καλύψει ένα κενό που υπάρχει στην ελληνική βιβλιογραφία.

Ο κίνδυνος επιτοκίων συγκαταλέγεται στους κινδύνους αγοράς και είναι ιδιαίτερα επίκαιρος κατά την τρέχουσα περίοδο, κατά την οποία σημειώνεται μια μετάβαση από τα πολύ χαμηλά επιτόκια στην αύξηση του κόστους του χρήματος σε παγκόσμιο επίπεδο. Το βιβλίο είναι γραμμένο με τρόπο που να απευθύνεται όχι μόνο στον ειδικό αναγνώστη, αλλά και σε αυτόν που έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με το αντικείμενο, αποφεύγοντας την απόλυτα τεχνική προσέγγιση (όπου αυτή είναι απαραίτητη, δίνονται σχετικά παραδείγματα που διευκολύνουν την κατανόηση).

Το θέμα αναπτύσσεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι κίνδυνοι αγοράς και η ξεχωριστή θέση που κατέχει ο κίνδυνος επιτοκίων ανάμεσά τους. Επίσης αναλύονται οι επιμέρους εκφάνσεις και εκδηλώσεις του κινδύνου επιτοκίων.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η αντιμετώπιση του κινδύνου επιτοκίων μέσω της αναδιάρθρωσης του χαρτοφυλακίου. Η μέθοδος αυτή συνίσταται στην αλλαγή των χαρακτηριστικών των υφιστάμενων προϊόντων που είναι ευαίσθητα στις αλλαγές των επιτοκίων, είτε μέσω της πώλησης είτε μέσω της αγοράς άλλων, με στόχο το νέο χαρτοφυλάκιο που προκύπτει να έχει τα επιθυμητά χαρακτηριστικά. Η μέθοδος αυτή εξηγείται με παραδείγματα χρήσης δύο διαφορετικών τεχνικών, με τις οποίες αντιμετωπίζονται οι δύο βασικές μορφές εμφάνισης του επιτοκιακού κινδύνου. Στο δεύτερο μέρος περιλαμβάνεται επίσης η πιο διαδεδομένη μέθοδος για την αντιμετώπιση, όχι μόνο του επιτοκιακού, αλλά και κάθε άλλου χρηματοοικονομικού κινδύνου, η μέθοδος VaR.

Το τρίτο μέρος αφιερώνεται στην αντιμετώπιση του κινδύνου επιτοκίων με τη χρήση παράγωγων προϊόντων – δηλαδή μέσω της αντιστάθμισης. Επίσης εξηγείται ο τρόπος σχηματισμού της καμπύλης απόδοσης και των προθεσμιακών επιτοκίων.

Στο τέταρτο μέρος, με το οποίο ολοκληρώνεται το βιβλίο, παρουσιάζεται η γενική μεθοδολογία της αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων.